

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravišтво je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rudeči socialista v črni suknji.

Klerikalna stranka je glede socialnega vprašanja razdeljena na dva tabora. Jedni, to so takozvani konservativci, stoje na stališčih tistega bogatina, h kateremu je prišel usmiljenja vreden siromak in mu z gniljivimi besedami popisal svojo bodo, nadeje se njegove pomoči. Bogatin si je otrl solzo iz očesa, poklICAL svojega blapca in mu ukazal: „Vrzi berača ven, sicer mi sočutja poči srce“. Drugi zopet, krščanski-socialisti, bi radi predrugačili ves svet, razdrili sedanji socialni red in na njegovih razvalinah zgradili nov dom, v katerem bi vladala sreča in blagostanje, v katerem bi bili vsi ljudje srečni in zadovoljni.

Vodja slednjih je „nas dični“ dr. Krek, „oče krščanskega socializma na Kranjskem“ in sedaj tudi kandidat klerikalne stranke za peto kurijo.

Radi priznamo dr. Kreku, da se odločno in krepko poteguje za svoje ideje, da si neutrudno prizadeva, jih razširiti med ljudstvom, dobiti zanje novih pristašev in organizovati v njih zmislu razne stanove in sloje, iz kratka, pripraviti prebivalstvo za novi socialni red, ali na polna usta bodi tudi povedano, da so po našem mnenju ideje, katere širi dr. Krek, splošno nevarne, revolucionarne v polnem pomenu te besede, in da dr. Kreka ne zmatramo za apostola socialne reforme v zmislu krščanskih nauk, nego za propovednika socialne revolucije v zmislu socialnodemokratske stranke.

Fr. Štanski vzlet krščanskega socialnega gibanja v nekaterih avstrijskih kronovinah je provzročil, da so se tudi v nas posamezni politiki jeli baviti s socialnim vprašanjem, ali to, kar zastopa sedaj dr. Krek, to že davno ni več nedolžni krščanski socializem, to je že navadni rudeči socializem.

Naj nam nihče ne ugovarja s tem, da je dr. Krek duhovnik. Ne dvomimo, da je dr. Krek veren katoličan in vesten duhovnik in da se ne strinja z ateizmom, kateri razširja socialistična stranka, toda tudi najvernejši katoličan in najboljši duhovnik je lahko iz prepričanja socialist, ker zmatrajo socialisti vero za postranko in povsem privatno stvar

vsakega posameznika ter mu prepuščajo v tem oziru popolno svobodo.

Dr. Krek je tudi preinteligenten, da bi bil v svojih spisih kdaj pozabil na vodilne principe krščanskega socializma. V svojih spisih se zna skrbno ogledati vsemu, kar direktno nasprotuje naukom krščanskega socializma in kar bi obudilo mnenje, da je pisatelj prisegel na socialnodemokratski evangelij, ali v svojih govorih mu to ni bilo vselej mogoče. Na raznih shodih je v svojih govorih razvijal nazore in se izrekal za načela, katera so provzročila, da je v srcih tako najzagrizenejših kakor tudi najomikanejših socialističnih voditeljev vzklikala cvetka zaupnosti do dr. Kreka.

Klerikalni kandidat za peto kurijo si je s svojimi govori, z nazeri, katere je razvijal na raznih shodih, pridobil popolno zaupanje socialnih demokratov, tako da mu javno izrekajo svoje priznanje, da javno povdarjajo, da se Krekovi nazeri o bistvenih ekonomskih vprašanjih strinjajo z njihovimi, da bi bil dr. Janes Evangelist Krek najboljši zastopnik, katerega si morejo želeli — socialni demokratje!

Tu ni mesto, da bi preiskovali, glede katerih posameznih točk socialističnega programa se strinjajo dr. Krek in socialni demokratje, glede katerih je dr. Krek zapustil krščansko-socialni program! Gotovo je, da je dr. Krek nasprotnik fundamentalnemu nauku krščanskega socializma o nejednakosti ljudij, da v nasprotju s krščansko-socialnim principom zagovarja popolno odpravo privatnega imetja, prav kakor socialisti, in da sistematično podkopava vsako avtoriteto, radi česa mu že v klerikalnih krogih očitajo, da je slab duhovnik, a brez dvoma je še mnogo drugih točk krščanskega socialnega programa, katerim se je dr. Krek izneveril.

Preznačilno je, da dra. Kreka ne zmatrajo samo socialni demokratje svojim pristašem in zaveznikom, nego da tudi v klerikalnih krogih prevladuje mnenje, da je dr. Krek le s plaščem krščanskega socializma odet socialni demokrat. Tako ne sodijo samo takozvani konservativci, nego tudi tisti, kateri priznavajo, da so pristaši krščansko-

socialnega programa. In o teh gotovo ne poreče nihče, da ne poznajo glave in srca dra. Kreka.

Ogromna večina kranjskega prebivalstva nasprotuje z vso odločnostjo končnim socialističnim težnjam, na katerih ni treba še opozarjati, zato pa naj volilci dobro premislijo, predno oddajo svoje glasove rudečemu socialistu v črni suknji, katerega jim ponuja klerikalna stranka.

Državnozbornske volitve.

Volitve volilnih mož v Ljubljani. Mestni magistrat razglasa: Da bo mogoče za V. kurijo razpisane volitve volilnih mož v Ljubljani brez posebnih težav in točno izvršiti, izpremeni se turadni razglas z dne 30. januarja t. l., št. 4027, glede časa in pa kraja teh volitev tako-le: Volitve volilnih mož vršile se bodo v Ljubljani 4. dan marca letos od 8. ure zjutraj do 1. popoludne in od 3. do 6. popoludne v sledečih prostorih: a) volilci I. okraja volijo vsi v mestni dvorani; b) v II. okraju volijo volilci z začetnimi črkami A do L v šolski sobi št. 16. c. kr. strokovnih šol; volilci z črkami M do Ž v pritlični sobi na desni strani uhoda v Virantovi hiši; c) v III. okraju volijo volilci z začetnimi črkami A do G v šolski sobi I. a; volilci z začetnimi črkami H do L v šolski sobi II. b mestne ljudske šole na Zoisovi cesti; volilci s začetnimi črkami M do R v telovadnici velike realka in volilci z začetnimi črkami S do Ž v letnem salonu hotela pri Meliču; d) v IV. okraju volijo volilci z začetnimi črkami A do G v šolski sobi III. a, volilci z začetnimi črkami H do L v šolski sobi III. b mestne ljudske šole v Komenskega ulicah, volilci z začetnimi črkami M do R v dvorani katoliškega društva rokodeljskih pomočnikov v Komenskega ulicah, volilci z začetnimi črkami S do Ž v dvorani Hafnerjeve pivarne na Sv. Petra cesti; e) volilci V. okraja volijo v šoli na Barju; f) volilci iz Vodmata volijo v šoli pri Sv. Petru v Ljubljani. Za te volitve se ne bodo izdale volilcem nikake izkaznice.

* * *

LISTEK.

„Slovenska Matica“

Ljubezen in rodoljubje.

Spisal Fran Govékar. — „Knezova knjižnica“ III. snopič.

Novejše slovensko leposlovje je pričelo opisovati tudi socialno in politično stanje našega naroda. Ne zadovolji se več s tem, da nam nariše originalnosti našega kmeta ali da karikira oholega aristokrata, da nam predstavlja romantiko protestantske dobe ali da nas povede v deveto deželo in v druge fantastične svetove. Vse to je lepo in hvale vredno, — novejši leposlovci pa pred vsem slušajo nasvet nemškega pesnika veljaka: „Le posezi v življenje!“

Dr. Jos. Vošnjak nam je v romanu „Pobratimi“ predložil živo sliko iz nekdanje politične borbe našega naroda na Štírskem, Fr. Govékar pa nam je podal v povesti „Ljubezen in rodoljubje“ verno zrcalo blagega, za svoj rod neumorno delujočega, za narodni blagostan in prosveto žrtvujočega se domoljuba iz sedanjosti.

Leposlovje ima velik vpliv na čitatelje. Dasi mu tendence ne priznavamo v namen, vendar se nam zdi primerna in važna v sredstvo. Zlasti v knjigah, namenjenih prirotemu narodu. Tu je pri-

povedovalec lahko propovednik, učitelj in buditelj, vzgojitelj in voditelj svojim čitateljem. Posebno primerne so v ta namen snovi, zajete iz življenja naše dobe. V tem, kako jih uporablja, v koliko se drži istinitih dogodkov, in res živčih oseb, — v koliko jih nadomešča z izmišljenimi, a vendar vedno povsem razmeram in značajem primernimi, — torej v tem, kako spaja istino in domišljijo, kaže se nam pesnik ali pisatelj v vseh svojih vrlinah, a baš v tem pregreši lahko tudi največ napak.

Govékar nam je dokazal s prejšnjimi spisi, da je nadarjen pripovedovalec in bister opazovalec življenja. Ker je risal „črno v črno“ naše druževno in socialno življenje, očitali so mu nekateri, da išče nalašč le temne strani življenja ter da neče poznati njegovih solučnih; očitali so mu celo — demoralizujočo tendenco... Skoro se nam zdi, da je pisatelj nalašč hotel opovreči te trditve v povesti „Ljubezen in rodoljubje“. Kajti v nji nam ni načrtal le večinoma idealnih značajev, v nji tudi najstrožji moralist ne bode našel nič pohujšujočega, razen ako ga vodi slepa strast. A kljub temu si je ostal zvest v svojih vrlinah in svojih principih. Popisal nam je prav plastično naše javno življenje, očrtal prav dobro druževne zabave malega mesteca in narisal istinite značaje. — Poleg tega je v povesti tudi politična in socialna tendenca, ki je živa

obsodba naših sedanjih odnošajev, in ki nam kaže, kako bi se dalo izboljšati sedanje stanje.

Junak povesti, Josip Kres, je veleizobražen, vstrajno delaven rodoljub, kateremu je blagostanje svojega naroda prva in glavna skrb. Že njegovo vnanje lice je toli prikupno, da se nam zdi Kres živa ilustracija starogrškega navodila „V telesu zdravem duša zdrava“. Njegova ljubeznjivost v obče vanju do delavcev in someščanov, njegova neumorna delavnost in živa ljubezen do rodu in domovine pridobi mu srca vseh. Kaj čuda, da se tudi krasna Melanija, duhovita in naobražena, a tudi bogata sestrčina Dožanova, zaljubi v moža, kateri je že poprej obudil njene simpatije, ker je čula o njem le dobre in hvalne vesti! Kres in Melanija sta kakor vstvarjena drug za drugega. Njuna ljubezen je iskrena, a brez vsake, tudi najmanje neidealne primesi. Poleg teh sta isto tako crisana idealna zaljubljenca Kočever in Kresova sestra Minka... Oni nasprotniki pisateljevi, ki trdijo, da je v njegovih ljubezenskih opisih gola mesenost in lascivnost, uverijo se, da nam zna istotako ljubeznivo in prikupno opisovati vzvišeno in sveto čustvo, ter da, ako je v drugih spisih naslikal pohotnost in grešnost, je to storil jedino zato, ker so to zahtevali dotični značaji.

Tudi drugi značaji v povesti so iz večine kre-

Volitev volilnih mož Piše se nam: Pri volitvi 15. t. m. so v občinah Kolovrat in Kotredež zmagali narodnjaki z vsemi volilnimi možmi brez vsake borbe. V Zagorji zmagali so v peti kuriji socijalni demokratje s 150 glasovi večine. Istotako zmagali so danes socijalni demokratje v Aržišah z 243 glasovi proti 34 v peti kuriji s 4 volilnimi možmi ter tudi v kmetški skupini s 5 možmi. Razmerje je bilo v kmetški skupini 30 proti 15. Socijalni demokratje v Zagorji in sosednih občinah so baje sklenili, da oddajo njih volilni možje svoje glasove narodnemu kandidatu le, ako jih narodna stranka v peti kuriji podpira. V vseh tu navedenih krajih je večina kmetških posestnikov volila s socijalnimi demokrati.

Iz Novega mesta se nam piše: Dne 22. t. m. volijo pri nas volilci pete kurije. Volilcev je 345. Izmed teh imajo klerikalci, če se dosti trudijo, 40 volilcev. Socijalni demokratje, predobro organizovani, postavijo na volišče 70 volilcev. Ostalih 235 volilcev pripada z malimi izjemami narodni stranki. Ti slednji postavili so za volilne možje sledeče gg: Antona Kosa, krčmarja in posestnika, dra. Jakoba Schegulo, župana, Vincencija Umka, mizarkega mojstra in posestnika ter Antona Weissa, krojaškega mojstra in posestnika. Zanimanje za to volitev je precejšnje, dasi se vrši v ponedeljek, torej v dan, ko imamo sejnico. Tudi udeležba bo precejšnja, in sicer tem večja, ker računajo klerikalci na to, da se pristaši narodne stranke ne bodo v zadostnem številu udeležili ter mislijo pridobiti za svoje volilne možje one izmed pristavev narodne stranke, ki s socijalisti ne simpatizirajo. Pa je občno mnenje, da se klerikalci tudi na tem volišču ne sme pustiti ne pedi ter da se jih mora potlačiti, kakor na primer pri poslednji volitvi obč. odbora, ko so komaj šteli 10 volilcev. Potem bo mir in v našem mestu se bode lahko mirno zborovalo, menda si bodo potem fanatični duhovniki desetkrat premislili, tako s pijano tolpo nevednih ljudij iz okolice nastopati, kakor laui v Brunerjevi gostilni maja meseca. Pristaši narodne stranke smo že zaradi tega vezani, da se udeležimo polnoštevilno volitve 22. t. m. ter da volimo v strogi disciplini imenovane volilne možje. Naj nam bodo socijalni demokrati v izgled! Delavci so po večjem, ali naudušenje tli v prsih vsacega izmed njih in kot jeden mož bodo glasovali za svoje volilne možje!

Iz Črnega vrha nad Idrijo se nam piše 14. t. m.: Zares ponosna sme klerikalna stranka biti in vedno zatrjevati, da je vse kmetako ljudstvo na njeni strani. To resnico je posebno izpričala volitev v Črnem vrhu nad Idrijo.

Gosp. župnik in Cane iz Kranja ter še par njih opred (pri tem seveda nista smela manjkati oče in brat znanega kaplana Rudolfa) so se trudili noč in dan, da bi kolikor možno sijajno zmagali. Rotili in prigovarjali so ljudem, naj gotovo pridejo vsi in naj volijo možje, napisane na listkih, koje listke sta gosp. župnik in Cane iz Kranja raznašala

postni; neugodno slikani so le neznajni Dolžan, ki se, v poslanca izvoljen, da pridobiti vladi v glasovanje na škodo svojim volilcem — baron Rahbach, njegov propali tekmeč, ki izrabljuje to v politično spletko — stotnik, pl. Braunseiss, velik gizdalin in domišljavec, ki si je hotel pridobiti Melanijo in nje premoženje ter črti srečnejšega tekmeč Kresa. Vender tudi ti trije niso zlobneži „po krvi“, temveč le vsled okoliščin, ki nam razlagajo njih značaje. Prvega je privela častihlepnost, drugega in tretjega pa osvetoželjnost vsled poraza na slabo pot. Več pa je komičnih figur, menda skoro preveč za družbo, katero nam opisuje povest. Res, da so vse le epizodične, ali prav zato vpliva njih sem ter tja pretirani opis neugodno na čitatelja, zlasti, ker pisatelj ne išče pri njih toliko komike v situaciji, nego v osebnih, telesnih lastnostih. To so debela, požrešna kontrolorka; nervozni zdravnik Pavlin, odgojitelj in idejalni „pesnik“ Muhovnik; deloma tudi postarni devci notarjeva Malka in davkarjeva Nežika. Izborna pa je pogojen navdušen agitator Orožen, Kresova sestra in nje zaročenec, in mladenki lekarnarjeva Karla in kavarnarjeva Tončka.

Ako se ozremo na tehniko pripovedovanja, moramo ji priznati res dovršeno sostavo. Od prve strani do zadnje vzdrži te povest v največjem zanimanju, saj ti padeja tako živahno, da, drama-

po hišah. Od narodne stranke se ni nikdo ganil, ker v Črnem vrhu slučajno ni tacega, da bi se posebno briga za volitve. Na dan volitve je prišlo pa jako malo volilcev, a glej čudo, še manj nas je hotelo voliti na komando iz farovža.

Če bi bili mi imeli koga, koji bi nas bil vodil, bi bili sijajno zmagali. Oldanih je bilo več glasov za narodne možje, nego za klerikalce. Klerikalci so zmagali jedino le, ker so bili složni in ker so se mnogi iz strahu pred gosp. župnikom bali drugače voliti. Narodni volilci smo skoro iz vsake vasi imeli svoje volilne možje, a v zvezi temu je klerikalna stranka zmagala, in sicer prvi dan komaj s 7 glasovi. Tudi drugi dan je bilo več glasov oddanih proti klerikalni stranki, nego za njo, a bili smo še manj jedini. Da je bila volitev direktna, potem bi bil pri nas zmagal narodni kandidat sijajno, ker velika večina je odločno proti klerikalni stranki, a le premalo smo jedini. Naš gospod vikar naj si prav dobro zapomni, da v zvezi priznanci, molitvam in strastni agitaciji od njegove strani nas je mnogo več volilo nasprotno, nego z njim, ker vemo, kake namene imajo gospodje iz farovža. Gosp. kapelan je pa pri agitaciji in pri raznašanju listkov zvedel prav odkrito mnenje ogromne večine faranov, in mislimo, da bo imel zadosti. Kakor čujemo, je ta jedina občina v idrijskem okraju, v kateri smo propali, ker v celem okraju je zmagala narodna stranka, a propali smo toli častno, da je gospodov strah.

Vsem narodnim volilcem pa: Bodimo vztrajni in drugič bolj jedini, zmaga bode kmalu naša. Tudi pri nas se otresemo farovškega jerobstva.

V celjski okolici so zmagali pri državnozborskih volitvah za peto kurijo socijalisti s 40 glasovi večine. Voljenih je sedem volilnih mož. Namci so glasovali s socijalisti.

Italijanski kandidat za goriške kmetške občine, duhovnik Zanetti, je umaknil svojo kandidaturu. Govori se, da na povelje nadškofa. Mi za Zanettija nimamo nikakih simpatij, toda reči moramo, da se bode treba resno pečati z vprašanjem, če je sploh duhovnik sposoben za poslanca, ako mu more škof kar tako ukazovati. Po našem mnenju je za poslanca jedino tak mož, kateremu ne more nikdo drugi predpisavati, kako naj postopa, kakor volilci njegovi, in ki za svoje delovanje tudi nima drugemu dajati odgovornosti, kakor volilec. To vmešavanje škofov v volitve je tem manje opravičljivo, ker so škofje največ člani gospodske zbornice in ondi lahko vplivajo na politiko, zbornica poslancev pa jim nima biti nič mari. Glede poslednje ima odločevati prebivalstvo samo in nikdo drugi.

Vlada je odredila, da se volitve poslanca v peti kuriji in v tretji volilni kategoriji za tržaško okolico ne bodo več vršile v mestu, temveč na več krajih v okolici. To je bila že davna želja Slovencev, ker je v mestu od italijanske strani jako velik pritisk na slovenske volilce.

tiško dejanje, ki se vedno bolj in bolj stopnjuje do končne katastrofe. Ljubzensko razmerje mej Kresom in Melanijo, bolj v ozadij ono mej Manko in Kočavarjem — zvezano je na spreten način z opisi druževnega življenja in političnega boja. Ko doseže Kres največjo srečo, ko si zagotovi ljubljeno — tedaj ga prevara mož, za katerega je deloval, misleč da bo bojevnik za narodne pravice in blagostanje, tedaj mu umrje mati, tedaj mu nasprotnik krati poštenje, tedaj mu osebni sovražnik žali čast — je li mogoče, da bi se mu moglo nakopčiti še večje, še hujše gorjé? „Pokopali so mu ljubljeno mater, proglasili so ga izdajavcem naroda, ognusili mu s svojim blatnim jezikom najvzornejšo ljubzeno do neveste... nekoliko ur mu je ugrabilo vse, kar ga je povzdigovalo in veselilo, vrgli so ga v obup in propast, vse je izgubil...“ In ker ga čaka še dvojni, „bi li ne bila zato zanj smrt le rešitev, svoboda, nova sreča?“ Vender pisatelj ni zaključil s tem Kresovim propadom in njegovo smrtjo povesti, temveč ji dal z opisom poznejše sreče, katero je povzročil blagi Kres svojcem, veseljši zvršetak.

Zelo dobro sta pogojena opisa političnih shodov; veselje in zmagoslavje po volitvi z običajnimi govori in napitnicam, — volilni shod proti poslancu z vso razburjenostjo nasprotujočih si strank in njih

V Istri Italijani delujejo na vse pretege, da bi zmagali v peti kuriji. Pri tem pa razširjajo vsakovrstne laži o slovenskem kandidatu dru. Laginji. Najprej so jeli trositi laži, kako da dela dr. Laginja s svojim političnim delovanjem silno velik dobiček. Ko jim tega ni nikdo verjel, posegli so po drugem sredstvu. Neki list je prinesel novico, da je dr. Laginja zbolel na možganih in se bode torej moral umakniti političnemu delovanju. S to lažjo mislijo mej slovanske volilce zasejati zmešnjavo. Italijanom je veliko na tem, da volitve v peti kuriji ne pokažejo, da je Istra slovanska, ne pa italijanska.

Staročehi postavijo svoje kandidate za bodoče državnozborske volitve. V Pragi kandiduje dr. Rieger, v Mladi Boleslavi Toner, v Hrudimu Baštir, v Kraljevem Gradcu dr. Ryba, v Piseku dr. Steidl, v nemškobrodskih kmetških občinah Jan Pleva, v jičinskih Husak, v kolinskih Bacek, v piseških Mařík in v aihnovskih Sachata. Drugi kandidati še niso določeni. Vsekako je pomenljivo, da Staročehi nakrat tako stopajo na površje. Kdo vé, če morda vlada ne pospešuje staročeškega gibanja, ker Mladočehov ni mogla popolnoma zase pridobiti.

V Toplicah na Češkem je pri volitvi volilnih mož pete kurije izvoljenih 25 nemških liberalcev, 16 jih pa pride v ožjo volitev s 16 socijalnimi demokrati. Socijalisti so računali na gotovo zmago, a so se varali.

V Roudnici na Češkem je imel te dni biti shod, na katerem bi bil govoril dr. Gregr kot kandidat četrte in Janda kot kandidat pete kurije. Socijalisti, ki so bili na shodu, so videli, da so v manjšini, in so zatorej shod s kričanjem preprečili.

V soboto je bil v Brnu dobro obiskovan shod zaupnikov nemškoliberalne stranke. Dr. Promber je potem v daljšem govoru pojasnjeval sedanji politični položaj, ki se mu zdi jako nejasen in zmeden. Liberalna stranka se bode vedno poganjala za nemštvo, državno jedinstvo, svobodo in napredek. Potem je shod odobril volilni oklic.

Moravski tovarnarji za sukno so sklenili, da se dne 9. marca ne bode delalo v njih tovarnah, ako bodo delavci to zahtevali, da morejo iti volit.

Na Gorenjem Avstrijskem in Predarlsem so volitve ugodno izpadle za klerikalce. Mej volilnimi možmi je nenavadno veliko župnikov in kapelanov. Udeležitev pri prvotnih volitvah je pa bila slaba. Na Predarlsem v več krajih še 5% volilcev ni prišlo volit. Samo v Hardu je bila volitev živahnejša, in so zmagali socijalisti v četrti in peti kuriji.

V Ljubljani, 17. februarja.

Hrvatski volilni aparat. Prijatelj našega lista nam piše: Pri nas na Kranjskem se marsikaj proti postavam dela, kar se ne bi smelo, a to je majhna stvar nasproti hrvatskim odušajem. Bil sem te dni na Hrvatskem in sem videl, kaj se tam vse godi; človek v 19 veku rojen ne more misliti,

 Dalje v prilogi.

strastno agitacijo v svoje namene. — Pred vsem pa je dober opis priprav za čitalniško veselico in važna posvetovanja v sejah dotičnega ženskega odbora, ter op's veselice same in nje učinek na prisotnike.

Mislim, da se ni treba spuščati v podrobno razpravo in analizo značajev, da ni treba pripovedovati dejanja samega. „Knezova knjižnica“ se bode razširila itak mej narodom, in on sam bo priznal gotovo, da moja pohvala ni pretirana, ter da je to v istini povest, ki je zaslužila častno nagrado, katere se ji je prisodila.

Zlasti iz oporoke razvidno je, da je hotel pisatelj s to povestjo postaviti blagemu rodoljubu Antonu Knezu literaren spomenik. In res ga je pogodil izvrstno! — „Narod, ki svojih slavnih mož ne časti, da se mu rodijo, vreden ni“. Po tem Slomškovem reku se ravnaajoči, povsem odobravamo to idejo. Mož, ki nam je zasnoval leposlovno knjižnico, že radi tega zasluži literaren spomenik, tudi ako ne upoštevamo vsega drugega njegovega napornega delovanja za svoj rod.

„Slovenska Matica“ pa naj si izkuša, pridobivati tudi v prihodnje za sotrudnike naše priznane leposlovne pisatelje, potem se bo pač pomnožilo število članov v večjem številu, kar zahteva ne le korist društva, temveč tudi čast našega naroda.

Severin.

da se morejo dandanes take protizakonitosti dogajati, kakor na Hrvaškem. Res poznano je vsemu svetu, da je grof Hedervary ban hrvaški izmisli in upeljal nezakonite volitve, od njega so se tudi Madjari naučili in po njegovem receptu prošlega leta vršile so se volitve na Madjarskem, ne on je uvidel, da madjarska vlada je njegov izum upotrebila, in s tem se je veliko ponašal, in zdaj je začel čisto novi volilni izum, tako, da se on pokaže v volilni stvari pravi Edison; prošel sem več volilnih okrajev in videl in slišal, da njegov volilni aparat skoro drugakega ne dela, kakor samo kotešuje za bodoče volitve. Ti ljudje hodijo okoli čd hiše do hiše in narod nagovarjajo, grozijo mu in protizakonito delajo za vladno stranko. Iz imenika volilcev brišejo poštene volilce, namesto njih pa vpisujejo za volilce občinske pandurje in take može, kateri se vladi po volji in kateri ne plačujejo nobenega davka. Pošteni Hrvati se kar zgražajo nad tem postopanjem. Zato Slovenci in slovenski zastopniki vzdignite se na noge in čujte, da iz Hrvaškega je kuga prošla na Ogersko, iz Ogerskega bi lahko mogla priti v Avstrijo, in bi tako mogla uničevati vse narode avstrijske brez razlike narodnosti, ker pri takem nasilju in pri taki samovolji trpi in uničuje se ves narod. — Gospoda na klerikalni strani le dobro premislite, da radi nesloge vsako zlo pride in radi vaše nesloge mogle bi priti hrvaške in madjarske volilne pravice tudi k nam, kakor tudi madjarska civilna ženitba. Dobro vam je znano, da Madjari hočejo razširiti svojo kulturo po svetu, radi tega je potrebna sloga in ljubezen narodom.

Gališki deželni zbor je odobril deželni proračun. Sklenil je vladi priporočati osnovo sedmih okrožnih in dvaindvajset okrajnih sodišč. Deželni zbor se je izrekel za vpeljavo poljskega uradnega jezika po poštah, železnicah in brzojavnih uradih. Precej živahna razprava je bila o poročilu deželnega odbora glede srednjega šolstva. Kritikoval se je sedanji učni sistem. Ko se je rešilo še več peticij, se je deželni zbor zaključil.

Dolenjeavstrijski deželni zbor je zaključil budgetno razpravo. Bila je jako kratka, ker je večina pri vseh poglavjih in naslovih takoj sklenila konec debate, da nasprotni govorniki niso mogli kritikovati. Krščanski socialisti, ki so se poprej vedno pritoževali, da se jim krati svoboda govora, so pokazali, da so, kar se tiče kratenja svobode govorov, liberalce še prekosili.

Vstaja na Kreti. Bojev na Kreti je kriva Turčija sama. Turški sultan se boji, da bi mu vele-vlasti vsiljevale kakih reform v drugih pokrajinah, ako se dobro obnesó na Kreti. Le predobro vé, da se njegovi dohodki i znatno pomanjšajo, ako se vpelje kaka redna uprava. Sedaj sploh ni ničesar določene-ga, koliko sme porabiti sultanov dvor. Da prepreči reforme, je sultan poslal na Kreto svoje ljudi, da mohamedance spuntajo. Da je temu tako, je najbolje vidno iz tega, da so mohamedanci šli v mesta sami, predno so se kristijanje le ganili. Dobiti so morali od neke strani migljaj, da se nekaj pri-pravlja. Dne 5. in 6. t. m. je bilo v Kaneji tako klanje, da je le čuda, da je še kak kristijan živ ostal. Tudi po drugih mestih so se mohamedanci pripravljali na napad kristijanov. Da se Grška ni odločila za odločne korake, bi bila na Kreti za-vladala največja zmešnjava. Evropske vele-vlasti se tako za noben odločen korak odločiti ne morejo. Njih zastopniki imajo dolga posvetovanja, drugega pa ni nič.

Mladoturki in sultan. Po nekem Zia-paši je povabil sultan Mladoturke, ki so v inozemstvu, naj se povrnejo v domovino. Zagotovil jim je tiskovno svobodo, uvedenje reform in popolno amnestijo. Mladoturki so odgovorili, da naj se reforme le poprej dejanski izvedó, drugače se ne vrnejo v domovino. Očividno jih je hotel sultan izvabiti domov, da bi jih potem dal zapreti ali pa spraviti s sveta. Tako bi ne izdajali več časopisov, v katerih se ži-gosajo turške razmere.

Državni proračun za pravosodno ministerstvo.

(Govor poslanca Višnikarja v državnem zboru dne 19. januarja 1897.)

(Dalje.)

Pravosodni minister bo od 1. julija t. l. dalje imel pravico, sodnike premestiti ali tudi upokojiti. Želim in upam, da se Nj. ekselence te daleč segajoče ne bode posluževal v pravosodni meri

Zelo umestna določba zakona o uredbi sodnih oblastev je, da sme pravosodni minister opraviti rednih sodnih ali uradnih dni ukazati.

Ustanovitev novih sodišč bi bila tudi pri nas marsikje želeli, ter bi bila opravičena. Tu pa se lahko najboljši nameni ob stroških in nedostatku esobja razbijejo. Dovolitev sodnih dnaj pa ne stane mnogo ter se lahko z malimi sredstvi prav veliko pomaga oddaljenim občinam. (Prav res!) Usojam si osobito za nekatere kraje na Kranjskem priporočati, da se privolijo uradni sodni dnevi, in sicer: za Bohinj okraj Radovljica, Železniki okraj Škofja Loka, Loški Potok okraj Ravnica, Poljane okraj Črnomelj in Sv. Križ okraj Litija.

Vprašanja o ustanovitvi novih sodišč ne bom razpravljal ter bi le povdarjal, da smatram delitev okrajnega sodišča v Ljubljani radi velikega ob-sega in obilnega poslovnega stanja za zelo potrebno in tudi brez posebnih stroškov lahko izvedljivo.

O slabih uradnih prostorih se čuje mnogo pri tožeb. Te nedostatnosti obstoje tudi pri nas, kar je umevno, ako se pomisli, da erar pri nas v tem sto letju še skoro ni ničesar zidal.

Visoki ni se moram za to, da se je odlo-čila za zgradbo tako potrebnih sodnih poslopij v Ljubljani in v Rudolfovem, odkritosrečno zahvaliti, ob jednom pa prositi, da se te tako nujne zgradbe kolikor mogoče hitro prično.

Gospoda moja! Za dobro justico so pred vsem potrebni dobri sodniki. Dosedanji odnošaji pri ju-stici niso bili vabljeni za mlade pravnike. Vsled tega so se prav boljše mlade moči rajše posvetile odvet-ništvu in drugim branžam, nego pravosodju. Skrbeti se mora toraj za dober naraščaj, tak naraščaj se pa ne pridobi samo po strogejših izpitih, ampak tudi s tem, da mlade pravnike boljše plačajo, kakor se je godilo do sedaj. — Gotovo je umestno, da pomnože število adjutovanih avskultant-skih mest, a mislim, da je tudi neobhodno po-trebno, da se dosedanja adjuta povišajo in da se zlasti odpravi adjutum 500 gld. Opozarjam samo na novi zakon o plačah glede suplentov, ki po tem zakonu lahko dobivajo prajemke od 800 do 1200 gl. Le avskultant naj se zadovolji s 500 gld! Smatram tedaj za nujno potrebno, da se avskultantom določi adjutum po 600 in 700 gl. in da se avskul-tanti s sodnijskim izpitom premestijo v X činovni razred ali da se jim da vsaj adjutum 800 gld. To bi po mojem mnenju tudi ne povzročilo prevelikih izdatkov.

Pri tej priliki usojam si tudi g. justičnega mi-nistra opozoriti na za Koroško in Kranjsko sistemi-zovana avskultantska mesta. Ustanovljenih je namreč za Koroško in Kranjsko jednako število avskul-tantov, t. j. za vsako deželo po 22. dasi imela Kranjska dva sodna dvora in za 183 000 duš več prebivalcev. Ta nejednakost bi se morebiti pri pridelitvi na novo ustanovljenih avskultantskih mestih dala poravnati vsaj deloma.

Vprašanje o dijurnistih omenjam le mi-mograde. Revščina dijurnistov je tako splošno znana, da ni treba na široko razpravljati tega vprašanja. Sklep visoke vlade, da stanje dijurnistov deloma zboljša, smatram samo za polovično naredbo ter mislim, da je neobhodno potrebno, da se zakon, za devajoč vojaške prosilce ali takozvane certifi-katiste, premeni. Dokler so namreč dijurnisti popolnoma izključeni od uradniške karijere, bo ostalo manj ali več vsi pri starem.

Končno si dovoljujem še na kratko govoriti o jezikovnem vprašanju. V tem oziru se sklicujem pred vsem na govor Nj. ekselence gosp. pravosodnega ministra dne 20. marca 1896., ki je rekel doslovno (čita):

„Posebno svetstvo jezikovnega vprašanja je, da se mora pri tem natančno toliko jednemu vzeti, kolikor se drugemu da, in da se tisti, kdor pose-duje, smatra poštenim posestnikom in da vsled tega zahteva varstvo te posesti. Justična uprava stoji na etališču, da mora vsakega avstrijskega državljana — tedaj tudi Slovenca! — „zaslišati njegov pristojni sodnik v njegovem maternem jeziku in da se mora vsaka vloga, katero poda kdo sodišču, rešiti v tistem jeziku, v katerem se je vložila. Ob sebi je umevno, da to velja samo glede deželnih jezikov.“

S tem načelom se popolnoma strinjam in bi le želel, da se te besede Nj. ekselence napišejo z lapidarnimi črkami in priznanijo vsem avstrij-skim sodščem, da se ravna strogo po njih, in da pride to načelo dejansko tudi pri nas jedenkrat v veljavo. Potem bodo tudi prepričani ponehali.

Toda s prvim stavkom navedenega govora se ne morem zlagati. Neumevno mi je namreč, kak interes more kdo imeti na tem, da se kdo drugi pri sodišču ne zasliši v maternem, ampak v kakem drugem jeziku, ali da se celo po nedolžnem v tujem jeziku k smrti obsodi, kar se je že zgodilo, na pr. v Celju. Jaz mislim, da se tu o kaki posesti ali celo o poštenu posesti ne more govoriti. (Prav res!) Kako se more po državnih osnovnih zakonih še go-voriti o poštenu posesti pravice germ nizovanja, o kateri jedino se vse suče? Ako zahteva Slovenec, da rešijo njegovo slovensko vlogo slovensko, potem prosim, da mi povešate, na kak način je tu prizadet Nemec, in li res Slovenec s tako zahtevo sega v pravno posest Nemcev, ali morebiti celo krati pravice uradnika, kateri je moral vsaj formalno dokazati jezikovno znanje? Sam sem uradnik, a

mislim, da ni prebivalstvo tu radi uradnika, ampak uradnik radi prebivalstva in da mora njemu slušati. Posest, katere se je omenjala, je tedaj brez dvojbe nepoštena in nepristna!

V odseku za civilni proces smo stavili predlog za uredbo jezikovnega vprašanja pri sodiščih. Žal, da brez uspeha. Vdili so nas pri dotičnem predlogu najboljši nameni, a prodreti nismo mogli. Deprimo-vati mora, ako ljudstvo vidi, da je v jezikovnem oziru brezpravno. Take razmere morajo vzbujati tudi nezaupnost v nepristranost pravosodja. (Dalje prih.)

Slovensko Sokolstvo.

Nov sokolski list. Že 22 let izhajajočemu „Sokolu“ se je postavil ob bok nov delavec na literarnem poprišču sokolskem. Rastočim potrebam in koristim Sokolstva ne zadostajo več omejeni obmeri „Sokola“ kot mesečnika, češko sokolske vrste so narastle tako, da je treba čestejših in hitrejših poročil o društvenem gibanju, katerih ne more podajati list, kateremu se je zajedno pečati z važnimi vprašanji. Zategadelj si je časopis „Sokol“ razdelil tvarino z. Novim listom „Vestník So-kolský“, glasilom novo ustanovljene Zveze češko-slovenskega Sokolstva. Oba lista se bode-ta vzajemno dopolnjevala in v bratski slogi delovala ne povzdigo skupne stvari. Glede izhajanja se je skle-nilo, da se bo „Vestník Sokolský“ izdajal vsakega 5., 15. in 25. v mescu, „Sokol“ pa, kakor doslej vsakega 1. v zvezkih, obsegajoših po 2 do 4 pole. „Vestník Sokolský“ bo prinašal uvodne članke, ti-čče se javnih vprašanj sokolskega društvenega življenja, telovadske „večere“ in praktičke telo-vadske migljaje, dalje vsa poročila Zveze češko-slovenskega Sokolstva, češke in moravsko-sleške Zveze sokolske, vseh žup in društev ter razna po-ročila, zadevajoča vsakdanja vprašanja sokolskih potreb, „Sokol“ pa bo objavljal poleg spisov, ki se tičejo telesne in npravnstvene vzgoje češkega na-roda, članke iz zdravoznanstva in socialne spise, kolikor zadevajo sokolske naloge. Kakor je sklenil odbor „Svazu československého Sokolstva“ se mora vsako v zvezo združeno društvo naročiti na 2 iz-tisa „Vestníka“ za svojo knjižnjico, na 1 iztis za vsakega člana vaditeljskega zbora in najmanj na 1 iztis za vsakih 10 udov. Urednik listu je Rudolf Bilek, člen vaditeljskega zbora češke Zveze sokolske. „Vestník Sokolský“ prav toplo priporočamo vsem češčine zmožnim Sokolom. Naročnina naj se pošilja na „tajemnický úřad České Obce Sokolské, Praha, Ferdinandova třída č. 60“. List stane na leto 1 gld. s poštino vred in je začel izhajati v 7000 izvodih.

Zveza češko-slovenskega Sokolstva. Pred-sedništvo te zveze sestavilo se je sledeče: starosta: dr. J. Podlipný, njegov namestnik: dr. K. Kozánek, tajnik: dr. Jos. Scheiner, blagajnik: Fr. Mikulej, namestnika: J. Klenka in J. Vaniček. V prvi seji se je mej drugim sklenilo, da se imajo radi jed-notne organizacije vse zveze, župe in društva ure-diti po vzornih pravilih, katere je sestavila Č. O. S. Zvezin vaditeljski zbor je sestaviti iz vseh župnih načelnikov. Poleg vaditeljskega zbora je osnovati iz 5 udov sestojč tehniški odsek, ki ima skrbeti za telovadski sestav in metodo, prirejati vsakoletno, mesec dni trajajoče vaditeljske tečaje, skrbeti za jednotnost činovniških znakov, oprave, pozdravov in diplom. V osnovo zavarovanja telovadcev proti nezgodam pri telovadbi je statiti potrebne korake za sestavo v to potrebne statistike. Dovolilo se je mej drugim za statistiko 100 gld., vaditeljskemu zboru 100 gld. za vaditeljski tečaj 1897. l. 300 gld., zakladu za zastopstvo v tujini 100 gld.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 17. februarja.

Občinski svet ljubljanski imel je sinoči izredno javno sejo, katere se je udeležilo 21 občinskih sve-tovalcev. Otvorivši sejo naznanil je župan Hribar, da je v zadevi samo nemškega poštnega pečata na ljubljanskem kolodvoru bil nedavno pri poštnem ravnateljstvu v Trstu, kjer je pozvedel, da se bodo v kratkem po vsi kronovini kranjski uradno od-zveli samo nemški poštni pečati ter nadomestili s dvojezičnimi. Občinski svet vzel je to obvestilo s zadovoljstvom na znanje.

Nadalje prečital je gospod župan dopis c. kr. deželnega predsedstva, s katerim se z ozirom na prošnjo mestnega magistrata, naj bi se v interesu naših po potresu oškodovanih hišnih posestnikov dovolilo, da bi 3% državno posojilo pri vknjiženju imelo prednost pred brezobrestnim državnim poso-jilom, mestni zastop obvešča, da se prošnji splošno ne more vstreči in da se bode to dovoljevalo le v posebnih, uvaževanja vrednih slučajih. Obč. svet. Gogola izjavlja, da je to obvestilo za občino ljubljansko jako žalostno, ker bi le redkokoed na ta način mogel dobiti 3% posojilo in bi vsled tega moralo mnogo hiš ostati le na pol dovršenih, ker bi dotičnim gospodarjem ne bilo mogoče dobiti po-trebnega kredita za zgradbo. Vsekako treba je torej storiti še nadaljne korake, da se ta zadeva po-voljno reši in govornik predlaga, da se prečitani dopis odstopi pravnemu odseku v posvetovanje in poročanje. Ta predlog bil je soglasno vzprejet.

Obč. svet. Gogola poročal je potem v imenu personalnega in pravnega odseka o dopisu c. kr. deželnega predsedstva zaradi izvolitve treh članov

občinskega sveta v komisijo za volitev državnega poslanca v stolnem mestu Ljubljani dne 18. marca 1897. I. V komisijo bili so izvoljeni gg. A. Klein, dr. D. Majaron in Fran Trček. Zahteva občine Spodnja Šiška, naj bi se jej dovoljena odškodnina v znesku 6000 gld. primerno obrestovala, bila je odklonjena. Konečno poročal je obč. svet. Gogola o poročilu županov glede postopanja v slučajih nepovoljne rešitve prošelj ljubljanskih hišnih posestnikov za prenos brezobrestnega posojila na novega posestnika hiše, po potresu poškodovane. Poročevalec pravi, da bi se nasledniku v posesti take hiše, če je podpore v resnici potreben, podpora pač ne smela odreči. A faktično ne postopa se tako in se prenos dovoljenih podpor brez izjeme ne dovoljuje. Mestni magistrat naj bi se zaradi tega obrnil z motivirano prošnjo do osrednje vlade, da v tem oziru primerno ukreniti blagoizvoli. Obč. svet. dr. Gregorič navaja, da so dobili državno podporo tudi taki, ki se vozijo s štirimi konji, a pri revežih, ki si ne vedo pomagati postopa se skrajno strogo. Zadeva glede 3% državnega posojila vleče se kot morska kača, dočim se je brez posebnih naporov Galiciji odpisal dolg 70 milijonov in Lloyd podelila subvencija petih milijonov. Vidi se torej jasno, da ni srca za Ljubljano in da se meri z dvojno mero. Naši poslanci naj torej spregovore odločno besedo. Pri glasovanju bil je predlog poročevalca Gogole vzprejet.

Obč. svetnik dr. Majaron poročal je o programu za zgradbo „gasilnega doma“ in o razpisu načrtov. Ker se bode zaradi naprave železnega Fran-Josipovega mostu namesto sedanjega mesarskega mostu morala podreti poleg njega stoječa sšramba gasilnega orodja, nastala bode za mestno občino nujna potreba, postaviti mesto nje in tudi sicer za gasilne namene, za katere sedaj ni poskrbljeno, posebno poslopje. Da se sestavi stavbinski program za tako poslopje, povabil je župan Hribar dne 6. januarja letos k posvetovanju člane stavbinskega odseka in načelnika stavbinskega urada ter zastopnika gasilnega društva gg. Ahčica in Schantela. Program za zgradbo gasilnega doma se je določil tako, da naj bode poslopje dvonadstropno ter naj obseza v pritličju prostore za gasilno orodje itd., sicer naj se pa uredi tako, da bode v njem mogoče nastaniti tudi nekoliko gasilcev in del mestne policijske straže in pa namestiti delalnice in skladišče mestnega vodovoda. Poslopje projektuje se na cesarja Frana Josipa trgu, kjer se nahajajo sedaj perične lope. Občinski svet pritril je temu programu ter mestnemu magistratu naročil, da potom natečaja vsaj do 1. avgusta letos preskrbi načrte in proračune za projektovano zgradbo ter mu v ta namen dovolil za najboljši deli natečajni svoti v znesku 400 in 300 gld., kat-ra zneska plača mestna občina predjemno proti svojodobnemu povračilu iz stavbinskega kapitala.

Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški poročal je o resnih zadevah, tičočih se uprave mestne klavnice in poprav, ki se imajo v njej izvršiti ter predlagal, naj bi se v dosego večje snaznosti v mestni klavnici napravil asfaltni tlak, naj bi se nadalje hlev za prašiče primerno povečal in izvele še neke druge reforme. Glede asfaltnega tlaka in povečanja hleva naročilo se je stavbinskemu uradu, naj izdela potrebne načrte in troškovnike, glede tlaka s pristavkom obč. svet. Velkovrha, naj se napravijo načrti tudi za betonski tlak. Konečno se je povišala mestnemu konjaču letna plača od 400 na 600 gld. ter pogodba z njim podaljšala na 10 let, kolesarski red pa se je vrnil odseku z naročilom, da v prihodnji seji o njem zopet poroča.

Pred zaključkom se je izrazil obč. svet. dr. Majaron željo, naj bi se z ozirom na volitev volilnih mož za peto kurijo v tukajšnjih časopisih naznanil obseg posameznih okrajev, da bodo volilci vedeli, v katerem okraju se smejo volitve udeležiti. Župan Hribar je izjavil, da bode tej želji rad ustregel.

Obč. svet. Turk je interpeliral, zakaj se s popravo Trnovskega pristana še ni pričelo. Župan Hribar je odgovoril, da sedaj, ko zemlja zmrzava ni mogoče z delom pričeti, da pa se bode z delom koj spomladi pričelo.

Potem je gospod župan ob sedmih zaključil javno sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. februarja.

— (Deželni zbor kranjski) je v svoji današnji seji rešil vse točke dnevnega reda. Posl. dr. Majaron je utemeljeval svoj samostalni predlog o ustanovitvi občinskih posredovalnih uradov. Zbornica je predlog odkazala upravnemu odseku. Daljša razprava se je unela pri poročilu o računskem sklepu za l. 1895. in o proračunu za l. 1897. garancijskega zaklada dolenjskih železnic. Posl. Hribar je predlagal resolucijo, naj se pri mestni klavnici v Ljubljani napravi postajališče in nakladišče, govorila sta pa tudi poslanca Pakiž in Schwegel. Jako dolga debata se je razvila pri poročilu upravnega odseka o samostalnem predlogu grofa Barbota glede ustanovitve deželnega skladišča v Ljubljani. Razen

poročevalca Lenarčiča govorili so tudi poslanci grof Barbo, dr. Majaron, Povše, Hribar in dr. Tavčar. Koncem se je zbornica izvolila poseben odsek, 9 članov, kateremu s3 je odkazal v posvetovanje in poročanje danes predloženi načrt volilne reforme. V odsek so bili izvoljeni poslanci grof Barbo, Grasselli, Kalan, dr. Majaron, dr. Schaffer, baron Schwegel, dr. Tavčar, Zelen in dr. Žitnik. Prihodnja seja bo v petek.

— („Slovenski List“) trdi v zadnji številki, da se naše gledališče nekako oddaljuje svojemu namenu. To je sicer očitna krivica, katero dela „Slovenski List“ našemu gledališču, a v zvezi temu ne mislimo radi nje polemizovati, pač pa svetujemo „Slovenskemu Listu“, naj o gledališču kar lepo molči — zakaj, to že vé g. urednik.

— (Slovensko gledališče.) „Fužinar“ se je v nas že tolikrat predstavljal, da nam o igri pač ni treba izreči kake sodbe, saj jo že ima vsak obiskovalec slovenskega gledališča. Glede sinočne predstave moramo reči, da je bila v celoti prav gladka in točna — motila sta samo g. Verovšek in popolnoma neporabni g. Pavlovsky — da se je tudi prav dobro igralo, ali vendar ne tako dobro, kakor pri prejšnjih predstavah. Gledališče je bilo dobro obiskano.

— (Veliki ljubljanski semenj.) Zanimanje za „Slavčevo maskarado“ rase od dne do dne, tako se je poleg manjših, prijavila velika skupina „Ličko posavskih Hrvatov“ v narodni noši in s tamburicami, kateri bodo imeli poseben oddelek za „čebulov semenj“. Cigani pa bodo celo s konji barantali. Specijalist iz „Čigage“ bode v ponorami razstavljal najlepše prizore iz celega sveta ter divjega indijanca pod imenom „Golobemanja“. — Pripravljalna dela so lepo v teku, po sebnosti pa izvrševanjem projektov in dekoracij. Na mnogostanska vprašanja naznanja odbor, da bode le nemaskovanim vstop dovoljen brez izkaza vabil, posebno ker jih društvo na deželo posameznim rodoljubom ni pošiljalo. Vstopnice se dobivajo po naslednjih cenah: za člane „Slavca“ po 50 kr., za nečlane po 80 kr., za masle po 50 kr. za osebo, tri osebe jedne obitelji plačajo 2 gld.

— (Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani) občni zbor bo 25. februarja t. l. ob 2. uri popoldne v steklenem salonu „Hotela Lloyd“ (Sv. Petra cesta št. 9) s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika zadrugnega zadnjega občnega zbora z dne 30. marca 1896. l. 2. Poročilo o delovanju zadrugnega starešinstva leta 1896. 3. Čitanje računa za leto 1896. 4. Volitev l. namestnika odbornika. 5. Razni predlogi. Ko bi občni zbor ne bil sklepčen, skliče g. načelnik čez pol ure drugi občni zbor, kateri bode pri vsakem številu številu članov pravomočno sklepčen.

— (Prometne ovire.) Teh tožb v Ljubljani ne bode kmalu konec, zlasti sedaj na spomlad, ko se sneg in led topita. Le poskušajte ob štirih popoldne prodrati po pešhodniku skozi Prešernove ulice! Ta se vam pridre nasproti najpoprej Mahrovci, koj za njimi pa brezkončne vrste bogoslovcev po jedni, Alojzijeveščniki po drugi strani, ki za del časa okupirajo ves trotoar, tako da se jim morajo dame v blato ogibati in kaj šele trgovci, katerim je vsaka sekunda draga! Naj bi gospodje, ki v vrstah stopajo, raje po sredi ulic marširali, kakor vojaki. Grda navada je, da vozniki (bodisi mestni, bodisi zunanji) kar v celih kolonah (po 6 do 8 voz) nepretrgoma jeden za drugim vozijo, in da morajo pešci, ki hočejo z jedne strani ulice na drugo preiti, na milost in nemilost voznikov čakati in tudi če oni vozijo 15—20 m dolga bruna ali jarbola po Šelenburgovih ulicah in Danajski cesti. — Pred Tavčarjevo hišo na Dunajski cesti je pešhodnik leto za letom po več dni v tednu popolnoma zaprt, ker tam na trotoarju led tolčejo in ga v spodnjo klet spravljajo, a pešci morajo po blatni cesti gáziti. Ali ni morda tudi na dvorišču kaka luknja v dotično klet, in če te ni, ali ni mogoče ledu v klet tolči?

— (Novi bankovci po dvajset kron.) Avstro-ogerska banka je te dni finančnemu ministru predložila črteže novih bankovcev po dvajset kron, ki se mislijo izdati. Novi bankovci se izroča prometu šele, ko se zakonito uvede kronska veljava.

— (Javno nasilstvo.) Včeraj popoldne razgrajal in preklinjal je na dvorišču Mediatove hiše bivši Ranzingerjev hlapec Fran Tertnik. Ko so ljudje poklicali stražnika in ga je ta hotel odstraniti z dvorišča, se je uprl in se tudi ni podal, ko mu je stražnik napovedal aretovanje. Zgrabil je stražnika za obleko in ga opraskal po rokah. Aretovanje se je moglo še le izvršiti, ko je dobil stražnik pomoči.

— (Dve tatvini v Frančiškanski cerkvi.) V nedeljo popoldne je bila ukradena Frančiški Burger iz Sp. Šiške denarnica z dvema goldinarjema in 26 kr. in z jednim cekinom, včeraj pa delavki Jeri Verbič mošnjček s 26 kr. Mestna policija prišla je včeraj žepno tatico Terezo S., katera je na sumu, da je tatvini izvršila. Jera Verbič je tudi že

agnoscirala aretovanko, kot ono žensko, ki je pri njej v cerkvi sedela v času, ko je njej mošnjček zmanjkal.

— (Tatvina.) Danes dopoldne mej 8. in 10. uro ukradel je neznan tat Antoniji in Mariji Novak v Krakovskih ulicah št. 2 iz skrinje v sobi okoli 20 gld. denarja, večinoma samih kron, zelo staro srebrno cilindur-uro s tanko srebrno verižico, star, zlat, skoraj poldrug centimeter širok prstan, tri šmarne petice, brožo iz starih srebrnih gumb, belo posteljno odejo s franžami, več ženskih spodnjih kril, zlat prstan z modnim kamnom in srebrno brožo v podobi zvezde. Sumniči se nek laški postopač, katerega so ljudje že nekaj dni videli postopati po Krakovem in Trnovem.

— (Prememba posesti.) Gospa Iv. Skale je svojo hišo v Radeckega ulicah št. 2 prodala g. Ivanu Bahovcu trgovcu v Kamniku.

— (Iz Št. Vida nad Ljubljano) se nam piše: V nedeljo dne 14. t. m. priredila je tukajšnja čitalnica veselico z govorom, petjem, deklamacijo in igro Gosp. Sinkovec iz Stare Loke podal nam je v humorističnem govoru slike ljudi po njih fizičnem in duševnem razvitku, po njih lastnostih in temperamentih. Ta zanimivi govor povzročil je mej občinstvom mnogo veselja in smehu. Petje, katero je vodil naš vrli pevovodja g. nadučitelj Janko Žirovnik, bilo je eksaktno. Naš dobro izveščani mešan zbor proizvajal je vse pevske točke prav precizno. Občinstvo bilo je pri vsaki točki toli navdušeno, da so se morale nekatere ponavljati. Kakor vsakokrat, tako je pokazala gđc. Podgrajska tudi svojo nadarjenost. Deklamovala je izvrstno A. Hribarjevo „Hudo ženo“. Znano burko „Brati ne znajo“, igrali so naši diletantje prav dobro. Vsi so bili svojeje ulogi kos; posebna pohvala pa gre g. J. Berniku. Po igri pa se je vršila presta zabava. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Želeti bi bilo, da bi se vršilo pri nas še več tleh in jednaci veselice.

— (Iz Kostanjevice) se nam piše: Čas kr. priv. meščanska garda v Kostanjevici priredila je 14. t. m. plesni venček s koncertom. Ze ukusno sestavljeni vzpored koncerta bil nam je svodok, da bo udeležba mnogobrojna. Občinstva je bilo res toliko, da so bili vsi prostori prenapolnjeni in vsak je bil poln hvale o užitekopolnem večeru; kako tudi ne, vsaj so se vse točke koncerta izvajale s tako preciznostjo in toliko finim občutkom, kakor se zamorejo le pod vodstvom tako izvrstnega kapelnika, kakor je naš gospod učitelj Potrebin. Da je on nadarjen muzik, vedeli smo vsi, a pri zadnjem koncertu je prekosil samega sebe. V znak priznanja poklovice so mu tukajšnje dame lep lavorjev venec s trobojnim trakom. Najbolj je vsem ugajal Foersterjev „Venec Vodnikovih pesmi“ in Kreutzerjeva romanca iz opere „Prenočišče v Granadi“. Zadojlo je pel znani baritonist g. stud. jur. Miroslav Juvantič ob spremljevanju vojaške godbe tako krasno, da je s svojim lepim glasom vsacega očaral. — Pozabili smo, da smo na deželi in prepričani smo, da bi smel ta zbor pod tem vodstvom povsod nastopiti. Po koncertu se je razvil živahen ples, ki je trajal do jutra. Meščanska garda je lahko ponosna na ta večer in želeti je le, da bi se kmalu zopet ponovil.

— (Redka slavnost.) Iz Postojine se nam piše: Pred kratkim smo imeli v našem trgu zelo redko poroko, namreč demantno. Martin in Urša M. sta ona dva, ki imata redko srečo, da že 60 let pomagata drug drugemu življenja križ nositi. To vam je pač tako redka slavnost, da naši tržani niso mogli rok križem držati, osnoval se je poseben odbor, ki je imel nalogo, dan poroke kolikor mogoče slovesno praznovati. Ves trg je bil vabljen, da naj se udeleži „svatovščine“. Po cerkvenem opravi, koje je izvršil g. kanonik Hofstätter s primernim lepim ogovorom, vršila se je svatovščina, ki je bila prava ljudska veselica, kajti steklen salon gosp. Vičiča je bil prenapolnjen raznega občinstva. Predsednik naše čitalnice g. Ditrich Ant. porabil je priliko in v daljšem in dobro pogodenem govoru napil starima, povdarjaje ugodnost sloge, ki naj bi v bodoče spajala stanove v taki jednosti, kakoršna vlada danes mej „svati“. Zastopani so bili vsi stanovi brez razločka, bila je res prijetna neprisiljena zabava, koja ostane udeležencem gotovo še dolgo v prijetnem spominu.

— (Vabilo.) Okrajna posojilnica v Krškem vabi k občnemu zboru, ki bode 4. aprila t. l. ob 11., oziroma 1/2. uri v zadružni pisarni z dnevnim redom, predpisanim v zadrugnih pravilih.

— (Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu) priredi dne 1. marca v Haus der Kaufmannschaft (Neuthorgasse 57) s prijaznim sodelovanjem odnotnih pevskih in godbenih močij družbinski večer s koncertom. Koncert se prične točno ob 8 1/2. uri. Vstopnina za osebo 1 krono.

— (Italijanska nestrpnost.) Ko se je bil letos otvoril isterski deželni zbor, niso slovenski poslanci v Poreču mogli nikjer dobiti stanovanja. Zadovoljiti so se morali v dvema obokurnima sobama v neki nižji gostilni, kjer so štirje poslanci stanovali v jedni sobi. Italijanski krčmarji se se bili pomenili, da slovenskim poslancem ne dajo niti stanovanja niti hrane. Ta dogodek pač dovolj jasno kaže italijansko nestrpnost in zagrizenost.

— (Štrajki na Primorskem.) V Trstu je ustavilo delo 160 delavk tamošnje lušilnice za kavo,

ker jim niso hoteli privoliti nobeno povišanje plače. — V Karpanu v Istri so delavci v tamošnjem pre-mogovniku začeli štrajk.

* (Star odlikovanec) Cesar je podelil ogrsko baronstvo Ivanu Tallianu pl. Vizek in Be-lakaza. Odlikovanec je iz nekega starega plemenitiga rodu in je minoli mesec izpolnil 95. leto Odlikovanec je 1876. leta že bil dobil avstrijsko baronstvo na podlagi reda železne krone II. vrste. Da je starček sedaj povzdignjen še v ogerstega barona, se je zgodilo največ z ozirom na njegovega sina, ki je sekcijski načelnik v ministerstvu vnanih stvari.

* (Stenjeviški zločinci) Kakor se kaže, še niso popolnoma pojasnjena nekatera stenjeviška zločinstva Mogoče je celo, da bode nova preiskava in se posade še nekatere osebe na zatožno klop. Polovščak je zadnjo noč pred usmrčenjem izpovedal važne stvari. Te dni se je bil peljal preiskovalni sodnik dr. Milko Košutič v Stenjevec, da je ondu pozvedoval zaradi nekih umorov in dal ondu zapreti vdovo usmrtenega Brezoviča.

Slovinci in Slovenke! ne zăbite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Brzjavke.

Kranj 17. februarja. Pri volitvi volilnih mož za 5. kurijo so bili kandidatje narodne stranke izvoljeni skoro soglasno.

Postojina 17. februarja. Občina postojinska je danes volila 7 volilnih mož za 5 kurijo. Izvoljeni so bili pristaši narodne stranke. Razmerje glasov je bilo: 91 glasov naših, 9 socialističnih.

Vojnik 17. februarja. Pri volitvi volilnega moža so Slovenci sijajno zmagali. Navdušenje veliko.

Dunaj 17. februarja. Naučni minister je potrdil dra. Murka kot docenta slovanske filologije in literature na dunajskem vseučilišču.

Dunaj 17. februarja. Oficijozni „Frem-denblatt“ pravi v današnjem večernem listu: Diplomacije so zaman svarili grško vlado, zdaj bodo govorili admirali zjednjene Evrope.

Atene 17. februarja. Novih vestij z bojišča ni. Mobilizacija se v redu nadaljuje.

Atene 17. februarja. Ruski in francoski poslanik zahtevala sta odločno, naj vlada takoj pokliče vse ladje nazaj in naj grški vojaki zapuste Kreto.

Atene 17. februarja. Velešile so baje že pritrdile nasvetu, naj postane Kreta avtonomna in naj se grški poslanik v Carigradu, knez Maurokordato, imenuje kreškim guvernerjem.

Genova 17. februarja. Parobrod „Mynos“ društva „Ligure brasiliana“ je odplul sinoči v Brazilijo. Odpeljal je 1600 slovenskih in hrvatskih izseljencev v Ameriko.

Okloli

Kakor je slovanskemu občinstvu znano, dobil je akademski senat graškega vseučilišča „podporno zalogo slovenskih visokošolcev v Gradcu“ popolnoma v svojo oblast, ko je odstopil magoletni na pred sednik, velezasluženi gospod profesor dr. Gregorij Krek. Vsa dokazovanja in pojasnila niso imela nikakega uspeha, senat je sestavil na svojo roko nova pravila ter imenoval tri nemške profesorje za gospodarje naloženega denarja, kateri dele sedaj obresti prisilcem vseh slovanskih narodnosti, ker se imenuje zak. ga „Unterstützungsfond slavischer Hochschüler in Graz“, dasi se je vsa glavica nabrala mej Slovenci in od ostalih Slovanov zaloga prispevkov sploh ni dobivala. Omerj. ni trije profesorji ne poznajo dejanskih razmer in potreb slovenskih akademikov, vender odločujejo brez vsacih informacij in brez priziva, komu naj se daje podpora in kako visoka; naravno je, da so vsled tega postale podpore iz zaloge, katera je bila nekda marsikateremu dijaku in izdatna pomoč v gmotnem pogledu, do cela iluzorne. Vrhu tega se drže gospodje delilci načela, da se prvoletnikom sploh ne daje nikaka podpora, dokler ne naredo prvega kolokvijskega izpita. To načelo je dobro premišljeno; njega nasledki so naravnost pogubni za slovenski naraččaj, katerega se hoče s takim postopanjem kratko malo onemogočiti vstop na nemške (!) visoke šole. Ako se podpore potrebnim slovenskim dijakom začetkoma vseučiliških studij take ni nadejati, morajo izgubiti naravnost ves pogum. — Umevno je, da so zadnje leto prispevki iz domovine izostali in se torej tudi podpore krčijo od meseca do meseca. Da se spravi vsa stvar zopet v naravni tir, sestavi se v kratkem

obširna spomenica in se izroči našim državnim poslancem, kateri bodo pri naučnem ministerstvu potrebno ukrenili, da se akademski senat bavi še enkrat temeljito z vso zadevo in jo reši v smislu pravičnosti in na polagi dejanskih razmer.

Predsednik „Triglava“, pravnik gosp. Matevž Senčar, je naprosil g. vseučiliškega profesorja dr. Kreka, da blagovoli mej tem sprejemati doneske iz slovenske domovine, kar je veleocenjeni g. profesor v interesu svete narodne stvari in slovenskega dijaštva prav rad storiti obljubil, kakor je dolgo vrsto let s svojim velikim ngledom v vseh slovenskih krog h pridobival podporni zalogi blagih podpornikov in prijateljev. Marsikateri rodoljub bi izvestno vzlic magim narodnim davkom daroval svoj obol i potrebni in prekoristni podporni zalogi, a ne ve, kam se naj pošiljajo prispevki, ker je vsa stvar precej zamotana in za Slovence neugodna. Če se reši končno stvar za nas ugodno, priloži se dotlej nabrani denar stari glavici, če na, ustanovi se nova slovenska podporna zaloga, s katero ne bodo gospodovali tuij elementi; seveda ostane v zadnjem slučaju Slovincem tudi pravica do stare slovanske zaloge, ker je vse njeno premoženje samo slovensko.

Pres me torej v prvi vrsti tiste slovenske rodoljube, kateri so sami okužali vseučiliško življenje revnega slovenskega dijaka — in teh je velika večina po vseh slovenskih krajih, saj je bogat premožen Slovenec na velikih šolah prava bela vrana — in katerim je bila uprav slovanska podporna zaloga naklonjena prijateljica in dobrotnica, kakor tudi vse druge plemenite misle in čutele Slovence, naj se blagovole o priliki spominjati podpore vrednega in potrebnega dijaštva graškega s dobrotstima donesi. Treba je sicer pogostoma segati v žep v prid narodnim zavodom in podjetjem, a izvestno je podporna zaloga slovenskih visokošolcev prav tako eminentnega pomena za narodovo bodočnost, kakor druge prepotrebne narodne institucije. O tem ni dvoma! Slovenski narod potrebuje fizično in duševno zdravih, značajnih in seustranskih bojnikov za sveta narodna prava, celih mož, kakešči se v bedi in pomankanju vzgajati ne morejo.

Podpirani slovenski visokošolci v Gradcu.

Avstrijska specijalitet. Na želodec bolehačojim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatlica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (97—2)

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki
tinkture za želodec lekarja Piccoli-ja v Ljubljani
(Dunajska cesta),

katera je ugodno učinkujoča, želodec krepčujoča, slast in prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo.
Stekleničica velja 10 kr. 2 (44—7)

Izborna deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase
okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1
zraven mesarskega mostu.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Matije Cevca posestvo v Potoku, cenjeno 2147 gld., dne 23. februarja in 23. marca v Kamniku.

Janeza Jaklja zemljišča v Bistrici in Straži, cenjena 6315 gld., dne 24. februarja in 24. marca v Mokronogu.

Alojzija Žganjarja zemljišče v Gorenji vasi, cenjeno 1415 gld., dne 25. februarja in 23. marca v Zatičini.

Konkurs. Lavoslav Meden trgovec v Cerknici; konkursni komisar okr. sodnik g. Ivan Nedog v Cerknici; konkursni komisar notar g. Leopold Vehovar v Cerknici. Shod upnikov dne 23. februarja, terjatve je zglasiti do dne 13. marca, likvidacijski dan bode 22. marca.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. februarja: Pavla Ogrin, delavčeva hči, 18 dni, Poljanska cesta št. 55, slabost. — Marija Albrecht, služabnica, 78 let, Sv. Petra cesta št. 48, ostarelost. — Marija Erjavce, kurjačeva hči, 4 mes., Kolodvorske ulice št. 5, dušljivi kašelj.

V deželni bolnici:

Dne 12. februarja: Marija Vavken, gostija, 79 let, ostarelost.

Dne 12. februarja: Jernej Smuk, gostad, 76 let, mrtvoud.

Meteorologično poročilo.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
16.	9. zvečer	749.4	— 2.0	sr. svzh.	jasno	
17.	7. zjutraj	747.7	— 8.0	sr. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	746.7	1.4	sl. jzah.	skoro jas.	

Srednja večerajšnja temperatura — 0.7°, za 0.6° pod normalom.

75.000 kron je glavni dobiček velike Inomostske 50krajcarske loterije, ki se z 20% manj izplača v gotovem denarju. Opozarjamo čestite čitatelje na to, da bode žrebanje nepreklicno **dne 20. februarja.**

Dunajska borza

dne 17. februarja 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	40	"
Avstrijska zlata renta	123	"	40	"
Avstrijska kronska renta 4%	100	"	25	"
Ogerska zlata renta 4%	121	"	85	"
Ogerska kronska renta 4%	99	"	30	"
Avstro-ogerske bančne delnice	94	"	—	"
Kreditne delnice	363	"	25	"
London vista	119	"	95	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	72 1/2	"
50 mark	11	"	74	"
20 frankov	9	"	52 1/2	"
Italijanski bankovci	45	"	15	"
G. kr. cekini	5	"	68	"

Dne 16. februarja 1897.

1% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	150	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	188	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	"	90	"
Kreditne srečke po 100 gld.	198	"	—	"
Ljubljanske srečke	22	"	—	"
Budimpe srečke po 10 gld.	26	"	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	152	"	—	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	450	"	—	"
Papirnat rubelj	1	"	27 1/2	"

Zahvala.

Za tolažljive dokaze srčnega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega očeta, oziroma brata, gospoda

Janeza Hafner-ja

meščanskega posestnika, mesarskega mojstra in ključarja mestne župne cerkve v Škofji Loki

izrekamo tem potom presrečno zahvalo. Posebno se pa zahvaljujemo še za mnogoštevilno častno spremstvo blagega pokojnika na zadnji poti vsem p. n. udeležencem od blizu in daleč, kakor še imenoma slavni mesarski zadrugi ljubljanski, kranjski in rodoljubski in slavnemu pevskemu društvu škofjeloškemu za gniljivo petje pred hišo in ob grobu.

Bog plačaj vsem!

Škofja Loka, dne 16. februarja 1897.

(279)

Žalujoči ostali.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (15—38)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischi, Gmunden, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Land-Gastein, Zell na jezeru, Insmos, Bregeno, Gurh, Genova, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plesnj, Marijine vane, Hrb, Francova vana, Karlova vana, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hoba, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischia, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Hoba, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Gurh, Bregeno, Insmos, Zell na jezeru, Land-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabell. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabell. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabell.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 55 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Pristno Brnsko sukno

za spomlad in poletje.

Kupon 3-10 m dolg.	gl. 4.80 iz dobre
za popolno moško obleko (suknja).	gl. 6.— iz boljše
hlače in telovnik.	gl. 7.75 iz fine
stane samo	gl. 9.— iz finije
	gl. 10.50 iz najfin.

Jeden kupon za črno salonsko obleko gld. 10.—, kakor sukno za površnike, turistiški loden, najfinije grebenine in vse druge vrste sukna razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna najboljša znana zaloga tovarne za sukno (272—1)

Siegel-Imhof, Brno.

Vzorec brezplačno in poštne prosto. Jamči se za pošiljatev po vzoru.

Ugodnosti, naročiti blago naravnost pri gornji firmi v kraju tovarne, so precejšnje: Velika izber, vedno novo blago, določene najnižje cene, najpozornejša izvršitev tudi manjših naročil itd. itd.

Spreten urarski pomočnik

z dobrimi spričevali se takoj vzprejme. Natančni pogoji se pisмено ali ustno poizvedó pri gospodu **Josipu Serjun-u**, urarju v Idriji. (266—2)

G. J. Steingaesser & Co.

Miltenberg ob Menu, Bavarsko.

Ustanovljeno 1817,

(269—1)

Izvoz.

Uvoz.

Gozdna semena. Senožetna semena. Poljska semena.

Sušilni zavodi za smerečna semena, z zračno kurjavo in parno vršbo.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“ (3393-15) Ustanovljena 1. 1874.

mizarskih pomočnikov

išče

(280—1)

tovarna za pohišje Bothe in Ehrmann
v Zagrebu, Ilica 45.

Gimnazijalec

ki je sposoben, energičen in ima voljo podučevati domačega sina v razredih ljudske šole, dobi za svoj trud stanovanje in zajutrek. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (265—3)

Gotov uspeh

imajo skušene in visoko čislane

Kaiserjeve karamele iz poprove mete

najboljši pripomoček proti pomankanju slasti, bolenju želodca in slabemu pokvarjenemu želodcu. pristne v zavojčkih po 20 kr. (3147—8)

Zaloga v Ljubljani: Viljema Mayer-ja lekarna, Marijin trg in Mr. Ph. M. Mardet-schlaeger-ja lekarna, Prešernov trg.

Št. 1835.

Oznanilo.

(278)

Prostovoljna prodaja

v zapuščino št. 16. oktobra 1896 v Mirnipeči zamrlega **Jožeta Rus-a** spadajočega raznega blaga (gospodarskega orodja) in podrobna prodaja posestev (mej njimi 2 vinograda v Hmenilniški gori, hiša šte. 17 s štalo v Mirnipeči), nadalje v najemdanje zemljišč (mej njimi travniki) se bode vršila in s cer:

dné 4. marca 1897. l. prodaja barem blaga;

dné 5. marca 1897. l. prodaja posestev in zemljišč;

dné 6. marca 1897. l. v najemdanje zemljišč;

Razno blago se mora takoj plačati, prevzeti in odstraniti.

Dražbeni pogorji, na podlagi katerih imajo kupci založiti 10% vadij, kupnino do 100 gld. plačati v 1 mesecu, nad 100 gld. pa v 3 obrokih (1, 3 in 6 mesecih) in zemljeknjižni izpiski leže pri podpisani sodniji.

C. kr. m. del. okr. sodnija Rudolfovo

dné 14. februarja 1897.

Za ženine in neveste

posebno priporočam svojo veliko in bogato zalogo vsakovrstnih

poročnih prstanov, zlatnine in srebrnine

po najnižjih cenah.

Uljudno vam na ogled in se priporočam za obilen obisk

Fran Čuden

(202—5) urar v Ljubljani.

Gostilna v Idriji.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji oddaja v imenu visokega c. kr. erarja v Idriji ležečo gostilno

„Pri zlati kroni“

(takozvano „malo gostilno“) z zraven spadajočimi prostori in inventarjem s 1. junijem 1897 v najem.

Zaradi najemnih pogojev se lahko pozve v pisarni c. kr. rudniškega ravnateljstva v Idriji mej uradnimi urami in se tudi isti na željo dotičnikov pisмено dopošljejo.

Osebná predstava se želi, znanje obeh deželnih jezikov je neobhodno potrebno.

Tisti, kateri se za ta najem zanimajo, naj svoje pismene, kolekovane in zapečatené ponudbe z napisom:

„Ponudba za najem gostilne“

vštevši do 28. svečana 1897 pri podpisnem uradu uložé.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji

dné 5. svečana 1897.

(232—3)

Velika 50-krajcarska loterija v Inomostu.

(76-19)

Glavni dobitnik

75.000 kron

v gotovem z 20% odbitka.

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. Mayer, banka v Ljubljani.

Zrebanje že v soboto!

VIZITNICE

priporoča

Národna Tiskarna.

Št. 9694.

Razglas

(3410—3)

glede podeljevanja triodstotnega posojila pomoči potrebnim, po potresu poškodovanim posestnikom izven Ljubljane.

Visoki deželni zbor kranjski sklenil je v seji dné 11. julija 1896. leta sledeče:

„Od zneska 500.000 gld., kateri je v smislu zakona z dné 8. julija 1896. l., drž. zak. št. 132, vporabiti v podeljevanje triodstotnih posojil pomoči potrebnim posestnikom takih poslopij v Ljubljani in po deželnih okrajih kranjskih, katere je razrušil ali poškodoval potres, naj deželni odbor v okroglem znesku 100.000 gld. porabi kot triodstotna posojila pomoči potrebnim, po potresu poškodovanim hišnim posestnikom v deželnih okrajih in to proti garanciji dotičnih občin, s katerimi bo glede plačevanja obresti in povračil skleniti primerne dogovore, ali proti vključbi zastavne pravice na posestva, za katere se je dalo posojilo, ali proti zavarovanju na drug, popolnoma zadosten način.“

Oni posestniki izven Ljubljane, kateri želé dobiti posojilo pod pogoji, določenimi v predstoječem sklepu visokega deželnega zbora, predložé naj dotične prošnje

do konca meseca februarja 1897. l. podpisanemu deželnemu odboru.

V prošnji se mora verodostojno izkazati:

- 1.) koliko škode je prosilec potresu povzročil in koliko znašajo stroški za popravilo poslopij ali za novo zgradbo;
- 2.) koliko je dotičnik užé dobil državnega brezobrestnega posojila ali nevračljive podpore;
- 3.) koliko prostorov ima zadevno poslopje;
- 4.) ali bode prosilec to poslopje sam rabil ali pa ga bode dal v najem in za koliko;
- 5.) ali in v koliko je posestvo prosilčevu užé obremenjeno. V to svrhu se mora priložiti izpisek iz zemljiške knjige;
- 6.) kako veliko je to posestvo, kar je dokazati s posestno polo.

Razun tega mora biti v prošnji izrecno povedano, na kak način naj se posojilo zavaruje.

Ako prevzame občina garancijo za posojilo, predložiti bode zapisnik one seje, v kateri je občinski odbor dotični sklep storil. Dalje pa se mora tudi dokazati, da je bil ta sklep običajno razglašen s pristavkom, da se sme vsak občan zoper istega pritožiti na deželni odbor tekom 14 dni. Končno bi se moralo tudi izkazati, koliko direktnega davka je v občini predpisanega.

Obrazci za prošnje dobivajo se pri onem c. kr. okrajnem glavarstvu, v čegar okoliš spada prosilec, in pri podpisnem deželnem odboru.

Na prošnje, katere bi se po zadnjem februarju 1897. leta vložile, se deželni odbor ne bode več oziral.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 22. decembra 1896.

Najboljši fabrikat:

I. kranjski lanenooljnati firnež
I. kranjsko čisto laneno olje
Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje

(130—8)

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, laka in kleja
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.